

Michala BROŽOVÁ, *Korespondence města České Budějovice v roce 1560*, České Budějovice 2014 (= bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických, Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), 167 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Bakalářská práce Michaly Brožové navazuje na některé kvalifikační práce vedené a obhájené na Ústavu archivnictví a pomocných věd historických FF JU, které se v nedávné době věnovaly korespondenci českobudějovické městské rady, stejně jako na studie či monografie, které se zabývaly korespondencí českých – především předbělohorských královských – měst (monograficky Jana Vojtíšková). Relativně bohaté literatury se týká hned má první připomínka – autorka ji sice zná a cituje (pozn. 2 na s. 8), ovšem podrobněji ji nekomentuje. Alespoň pár vět věnovala pracím, které si všimaly korespondence měst se šlechtou, neboť právě tomuto tématu je – navzdory „široce“ znějícímu názvu – předkládaná bakalářská práce ve skutečnosti věnována. Studentka se na základě tří knih konceptů českobudějovické městské korespondence věnovala listům, jež tamní radní v uvedeném roce adresovali panovníkovi, nejvyšším zemským úředníkům a úřadům nebo členům panského stavu, zejména Vilémovi z Rožmberka. Celkem se jí podařilo shromáždit 82 dopisů, které se pokusila editovat v příloze, která tvoří více než polovinu rozsahu předkládané kvalifikační práce (s. 36-135). Právě ve zpřístupnění dopisů spatřuji hlavní přínost práce sl. Brožové, která tím prokázala svou píli a nebojácnost.

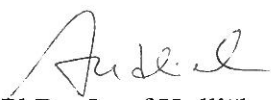
Edici autorka předdeslala úvod, věnovaný literatuře, a studii, v níž pojednala o vývoji a správě Českých Budějovic do roku 1618. V kompilativně pojaté a nijak rozsáhlé kapitole shromáždila základní údaje, které se pokusila zasadit do obecnějšího rámce. Text bohužel obsahuje některá problematická tvrzení (s. 14) a gramatické chyby v interpunkci i pravopisu. Navíc se v něm opakují známé skutečnosti, které autorka přejímá z prací kompilativního charakteru, na což by si v dalších kvalifikačních pracích měla dát pozor. V navazujícím textu se sl. Brožová pokusila podívat na korespondenci jako na tzv. pragmatickou písemnost. Osobně tuto kapitolku považuji za samoučelnou a svým způsobem zbytečnou. Namísto toho studentka měla podle mého názoru věnovat pozornost objasnění dvou otázek. Prvním je letopočet obsažený v titulu práce, který není nikde vysvětlen: proč právě rok 1560? Jak v tomto roce vydalo město, jeho správa, jaké výjimečné události ho postihly? Nebo byly důvodem výběru události celozemského významu? Druhá otázka směřuje k absenci alespoň stručného pojednání o praxi českobudějovické městské kanceláře, kde editované dopisy, resp. jejich koncepty vznikaly: je možné na základě literatury i vydaných dopisů říci něco o písářích, práci kanceláře, vedení

písemností (stručně na s. 24-25), vztazích mezi kanceláří a radou nebo dalšími orgány městské správy? Chápu, že tyto otázky mohou směřovat nad téma bakalářské práce, která svým rozsahem překročila obvyklé požadavky na tento typ prací, přesto by stačilo, kdyby si je studentka v této fázi uvědomila a alespoň naznačila, kde a jak na ně hledat odpovědi.

V následující kapitole nazvané „*Edice korespondence*“ se sl. Brožová dostala k vlastnímu předmětu svého výzkumu, tedy zmíněným třem knihám konceptů, které nejprve stručně představila. Následně se zmínila o typech a podobě listů, které se v nich objevovaly – šlo o listy posílací (misívy), supliky a řezané cedule. Poté mohla přistoupit k jejich obsahovému rozboru. Postupně tak věnovala pozornost sporům týkajícím se narušování městských privilegií, soužití českobudějovických měšťanů s tanními luterány, obchodu se solí nebo konfliktům s Rožmberky. Společně s konfesionálními a hospodářskými tématy se korespondence dotýkala rovněž poddanských záležitostí a kriminálií, naopak finanční otázky se ve zkoumané korespondenci vyskytovaly jen okrajově. Přestože jde o nejzajímavější kapitolu, která dává poměrně plasticky nahlédnout do každodennosti královského města na počátku druhé poloviny 16. století, také zde se vyzkytují jazykové prohřešky a neopravené překlepy. Autorka bohužel nedodrží jednotné psaní vlastních jmen (Erazim Šnejdl i Erazym Ssneydle, Ungnad ze Sunnecku, Sonnecku i Soonnecku).

Neujasnění psaní jmen – v transliterované či transkribované podobě – se bohužel vyskytuje i v editované korespondenci. Autorka jí předaslala ediční poznámku, kde se pokusila vysvětlit základní zásady edičního zpřístupnění. S některými je možné polemizovat (přepisy jmen, používání hranatých i kulatých závorek), některé zdánlivé detaily ale unikly její pozornosti (hranice slov, kvantita samohlásek, používání interpunkce). To se bohužel projevilo v samotné ediční práci, do níž autorka bezpochyby vložila značné úsilí i čas, která ovšem v některých chvílích byla nad její síly a časové možnosti.

Předkládaná práce Michaly Brožové představuje cenný pokus o zhodnocení části korespondence Českých Budějovic v jednom roce jejich raně novověkých dějin. Vzhledem k uvedeným výhradám ji hodnotím jako **velmi dobrou**.

doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.

Jindřichův Hradec, 18. ledna 2014